

JRC SCIENCE FOR POLICY REPORT

Obserwatorium badań naukowych i innowacji – sprawozdanie krajowe za 2017 r.: Polska

*Seria Raportów
Krajowych
Obserwatorium Badań
Naukowych i Innowacji*

Klincewicz K., Marczevska M., Szkuta K.

2018

Streszczenie

Najważniejsze ustalenia

W 2016 r. polskie PKB nadal wzrastało, a prognozy na lata 2017–2018 są pozytywne. Polski system badań naukowych i innowacji (B+I) jest pod względem finansowania i zarządzania scentralizowany. We wrześniu 2017 r. zapowiedziano ważne reformy dotyczące szkolnictwa wyższego. Choć nadal skromne, nakłady przedsiębiorstw na badania i rozwój (BERD) wciąż rosną, osiągając w 2016 r. 0,63 % PKB. Dzięki temu wydatki krajowe brutto na badania i rozwój (GERD) za 2016 r. wzrosły do poziomu 0,97 %.

Wyzwania w kształtowaniu polityki w zakresie B+I w Polsce oraz główne rozwiązania polityczne

Wyzwanie 1 Zintensyfikowanie prywatnych B+I:

- Zwiększenie atrakcyjności zachęt podatkowych w dziedzinie badań i rozwoju (B+R)
- Oferowanie przez agencje finansowane ze środków publicznych szerokiego wachlarza wsparcia dla przedsiębiorstw prowadzących intensywne działania B+R oraz wprowadzenie przez te agencje kampanii informacyjnej adresowanej do potencjalnych beneficjentów
- Uruchomienie nowych funduszy *venture capital* (Witelo, NCBR VC, NCBR CVC, STARTER, BIZNEST, KOFFI) z przedsiębiorstwami, jako partnerami

Wyzwanie 2 Zacieśnienie współpracy między środowiskiem naukowym a sektorem przemysłu:

- Zogniskowanie uwagi decydentów na reformie szkolnictwa wyższego, plany reformy instytutów badawczych oraz wspieranie zorientowanych na potrzeby przemysłu ścieżek kariery dla naukowców
- Uruchomienie programu doktoratów przemysłowych
- Udostępnienie szeregu dotacji wspierających współpracę przedstawicieli nauki z przemysłem i komercjalizację badań naukowych

Wyzwanie 3 Poprawa jakości publicznej bazy naukowej:

- Projekt ustawy Prawo o nauce i szkolnictwie wyższym oraz projekt ustawy o Sieci Badawczej: Łukasiewicz
- Konsultacje z zainteresowanymi stronami oraz oceny wzajemne ekspertów (narzędzie wspierania polityki programu „Horyzont 2020”) wspierające proces przygotowywania ustawy Prawo o nauce i szkolnictwie wyższym
- Plany wprowadzenia rozróżnienia na uniwersytety dydaktyczne, dydaktyczno-badawcze i badawcze, zmiany trybu oceny instytucjonalnej i przydziału finansowania instytucjonalnego na B+R
- Powołanie Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) – agencji wspierającej mobilność naukowców

Wyzwanie 4 Położenie nacisku na ustalenia priorytetów w systemie zarządzania B+I:

- Zwiększona koordynacja międzyresortowa w pewnych dziedzinach, np. w tematyce elektromobilności
- Ogłoszony zamiar usprawnienia / priorytetowego potraktowania działań w zakresie wykazu inteligentnych specjalizacji przedstawionego w ramach Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju

Inne ważne postępy w zakresie B+I w 2017 r.

- Wprowadzenie przez NCBR i PARP grantów dla firm, które otrzymały certyfikat *Seal of Excellence*.

- Usprawnienie środków wsparcia dla B+I w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, jak również zmiany w strukturze funduszy regionalnych i zarządzaniu nimi.

Inteligentna specjalizacja

Wszystkie 16 województw w Polsce posiada strategię inteligentnej specjalizacji i uczestniczy w platformie inteligentnej specjalizacji. Strategia krajowa obejmuje aktualnie 17 priorytetów. Poziom wiedzy na temat osiągania przewagi konkurencyjnej i potencjału instytucjonalnego jest różny w poszczególnych województwach, co ma wpływ na przyjmowanie innych podejść do monitorowania i oceny postępu. Oprócz aktualizacji priorytetów trudno jest wskazać inne wymierne rezultaty procesu monitorowania rozwoju inteligentnych specjalizacji, a system koordynacji jest wciąż w przygotowaniu. W województwie śląskim zrealizowano szereg działań w zakresie monitorowania i oceny pilotażowej, które pomogły temu województwu w aktualizowaniu jego strategii. Województwa nie wykorzystują 15 % środków z funduszy strukturalnych dla podmiotów spoza regionu. Silne zaangażowanie uniwersytetów w ustanawianie priorytetów w zakresie inteligentnych specjalizacji nie zostało w pełni wykorzystane do stymulacji ich udziału w procesie wdrażania ze względu na wyraźne ukierunkowanie finansowania z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na beneficjentów przemysłowych.

JRC Mission

As the science and knowledge service of the European Commission, the Joint Research Centre's mission is to support EU policies with independent evidence throughout the whole policy cycle.

EU Science Hub

ec.europa.eu/jrc

@EU_ScienceHub

EU Science Hub - Joint Research Centre

Joint Research Centre

EU Science Hub